

Ta rokopis, ki smo ga prejeli 2. nov. 1867. leta, se je bil najprej izročil g. Stempiharju v presojevanje; ta je pa kmalu potem zbolel in umrl, predno se je lotil pregledovanja. — Odbor je na to v XI. seji sklenil naprositi g. J. Kapreca, dež. naše sodnije svetovalca, da bi blagovolil prevzeti ta posel. — 7. sept. 1869. l. smo dobili prijazni odgovor, v katerem g. Kaprec obžaluje, da ne more prevzeti dela, in nasvetuje, naj bi se prvo Gabelsbergerjevo stenograf. društvo v Pragi, in poleg tega tudi še domača izvedenca gospoda Ivan Tanšek in Ivan Kuralt za njuno mnenje poprašala.

(Dalje prihodnjič.)

Životopisne stvari.

Janez Kalister.

Janez Kalister je bil na mnogo stran imenitna oseba domovine naše. V 6. snopiču zanimivega popisa mesta Trsta in okolice njegove podaja nam J. G. Verdelski nekoliko črtic iz življenja Kalistrovega, ktere utegne mikati tudi mnoge bralcev našega lista.

V popisu imenitnih poslopij v Trstu se bere to-le: Druga poslopja bolj važna so v Trstu:

A. V notranjem mestu: a) Tako imenovana „Kalisterjeva hiša“ (casa Kalister) na solnčno-izhodni ulici, ki ima po volji tržaških Italijanov nadpis „Via del Torrente“ namesti: „Via del Torrente Ključ“. To poslopje se ponosno vzdiguje na samem, je štirivoglato, zavzetne veličine in visokosti: ima štiri nadstropja, in gospoduje, tako rekoč, nad vsemi družimi, blizo in daleč okoli njega stoječimi poslopji. Iz četrtega nadstropja, in pa, se vé, še bolj iz podstrešja, se gledalcu odpira daleč okrog sprelep vid po Trstu, na morje in na okolico. Napraviti je dal to znamenito poslopje rajnki Janez Kalister. Konec zidanju je bil leta 1864.; pa kmalu po tem — res čudno! — se je pripetilo, da po nesreči obolí, in se, še le 57 let star, tukaj v Trstu, kjer je imel takrat stanovanje v drugem svojem poslopju, meseca decembra istega leta iz tega sveta spravi: dano mu nije tedaj bilo, da se preseli v to novo hišo, kakor si je želel.

Kaj da je bil Janez Kalister, to vedó ljudje, skoraj bi dejali, po vsem svetu: tako je bil namreč znan in imeniten, kakor je sicer znan in imeniten po navadi sploh vsak velik bogatinec. Slovél je Kalister po svoji, gotovo vsega občudovanja vredni pridnosti in delavnosti, ki mu je pa tudi mnogo premoženja prinesla, ravno kakor je slovel po svojem izglednem poštenju in po svojem prostem živetju; sicer umazanec ali grd skopuh nije bil nikdar: ko je šlo za pogostovanje kakega prijatelja ali znanca, nije gledal na denar — obnašal se je takrat kot pravi žlahtnik.

Janez Kalister je bil — Slovenec bistre glave, rojen leta 1807. v Slavini na Kranjskem, priženjen pa v Koče nedaleč od Postojne. Kot prost kmet je začel leta 1822. s pomočjo svojega, sprvič majhnega premoženja počasi kupčevati. Hodil je najprej v Ljubljano deloma po žito, deloma po usnje. To je prodajal tu in tam za primeren dobiček, ktereга je pa tako rabil, da mu je nosil drug dobiček, in mu dajal po tem priložnost, razširjati si čedalje bolj srečno začeta opravila. Bil je pozneje previdnik sená in ovsá za cesarsko konjerejo ali žrebčarijo v Prestranku na Kranjskem, in tudi v Lipici. Tako, in pa po marsikterem drugem bolj važnem in bolj dobičkonosnem početju, posebno po jemanju cestnine in vžitnine v zakup (štant) zdaj na enem, zdaj na drugem kraju naše Avstrije, mu se je jako pomnoževalo premoženje. Čeravno stran krst-

nega imena in stran priimka je umel prav malo kaj drugega — to sicer pa le v slovenskem jeziku — pisati, je vendar on sam vse poglobitve račune (rajtente) o svojih dohodkih in izdavih v najlepšem razvidu držal. Sicer za druga opravila je imel v službi zadosti pridnih in zanesljivih pomagačev, ki jih je on modro zbiral, pa le — izmed svojih sorojakov. Poslušal nije on nikdar kakega si bodi sveta ne svojih opravičnikov, ne drugih ljudi. Ako se je kdo predrznil razodevati mu svoje mnenje ali mu kaj svetovati v eni ali drugi reči, se pa to nije vjemalo z njegovim namenom, nanagloma mu je odgovoril: „Ja, za Vas bi to b'lo dobro, a zame nej“. Tak odgovor je mirno in stanovitno ponavljal, če si je oni tudi na vso moč prizadeval, da ga prepriča z veljavnimi dokazi ali vzroki; pa je le — prazno slamo mlatil. Bil je Janez Kalister neizmerne in zveste pomnivnosti: pametoval si je na tanko in na čisto kako stvar si bodi, ki je zadevala njega ali njegova opravila, — čez dvajset let. Po svoji, gotovo še prezgodnji smrti, ki je bila neki nasledek njegovih velikih trudov, posebno pa njegovega, tako rekoč neprestanega potovanja od enega kraja do drugega v vsakem vremenu ponoči in podnevu, je zapustil toliko premoženja (med tem sicer tudi več hiš v raznih deželah), da se je od njega plačalo samo za davke (!) v državno kaso 95.000, recimo: pet in devedeset tisoč (tavžent) goldinarjev.

Dopisi.

Iz Trsta. (Naznanilo onim, ki želijo službe pri telegrafu). Ker se slovenski dijaki pogosto oglašajo, da bi radi službo pri telegrafu dobili, in ker res uradnikov zeló pomanjkuje, dobili bi izvrstniši tudi kmalu službo, zato mislimo, da ni napak, ako naznanimo sledeče: 1. septembra se prične v Trstu, na Dunaji, v Pragi in Levovu poduk v telegrafstvu, ki bo trajal tri mesece. Kdor se hoče vdeležiti tega poduka, ima prošnjo vložiti pri katerem telegrafskem nadzorstvu (Telegrafenspektorat) v omenjenih krajih. On mora imeti najmanj 18, in ne nad 30 let starosti; dokazati mora, da je vspešno dovršil vsaj 6 latinskih šol ali višo realko. Kdor se sprejme, ima vložiti 8 gold. za učne knjige in pomočke. Po dovršenem poduku ima napraviti preskušnjo iz telegrafstva in znati francoski jezik vsaj toliko, da ga umeje, če bere; družih deželnih in zunanjih jezikov znanost mu daje predstvo. Opomniti je še, da ni svetovati mladenčem, ki nimajo trdnega zdravja, posebno tistim ne, ki so na prsih bolni, vdeležiti se poduka, ker telegrafska služba je večidel težka in pogubna tistemu, ki nima dobrega zdravja. Ker telegrafskih uradnikov zeló pomanjkuje, dobé tisti, ki preskušnjo izvrstno opravijo, gotovo kmalu službo. — Temu naznanilu dostavljamo še to, da naš gosp. Fr. Cegnar, c. kr. viši telegrafist v Trstu, bo menda zopet letos učitelj, kakor je bil doslej vselej.

V Gorici 13. avgusta. — Dopisnik „iz okolice goriske“ v „Slov. Nar.“ (list 91) se je ozrl na moj dopis v 30. listu „Novicah“ govoreč o izidu naših veliko-posestniških volitev. Oglasil se je „Narodov“ dopisnik zaradi neke napake — kakor pravi — v mojem dopisu. Jez ne tajim, da dopisnik „iz ok. gor.“ v volitnih zadevah marsikaj ve, česar „misera contribuens plebs“ ne ve, al vselej vsega znabiti tudi on ne ve. „Attems, Bosizio in Taccò pravi — niso bili kandidatje nobene stranke“! Zadnji dan in tisti dan pred volitvijo se ve da ne, saj sem tudi jez rekel, „da so se skrajni meščanski stranki udrla tla“, a tisto saboto pred volitvijo ni bilo tako. Strekelj, vodja te stranke, je imel na koga